

Metody práce a
didaktické prostředky
využívané v předmětu
ekonomika používané na
středních školách

Metody používané v předmětu ekonomika

A Podle pramene poznání a typu poznatků

1. Metody verbální (slovní) mluvené komunikace

- **monologické** (vyprávění, vysvětlování, popisu, předčítání, instruktáže)
- **dialogické** (rozhovoru, diskuse, referátů, brainstormingu (bouření mozků), rozhovoru u kulatého stolu),

Metody používané v předmětu ekonomika

2. Metody psané komunikace verbální

- **práce s učebnicí a knihou, textovým materiálem, odborným a denním tiskem**
- **metody písemných prací** - poznámkové zápisy, vedení pracovních sešitů, zápisy na tabuli, zápisy promítnuté zpětným projektorem...

3. Metody názorné (demonstrační)

- **přímé pozorování ekonomické reality podniku** (*chod podniku, průběh některých podnikových činností*)
- *jedná se o bezprostřední kontakt s hospodářským životem v přirozeném prostředí. Výstavy, exkurze do podniků, odborné praxe v podnicích, sledování ekonomiky domácností žáků...*

- **nepřímé pozorování ekonomické reality podniku** (*založení podniku, vznik podniku..*). Žáci si vytvářejí konkrétní představy. V kombinaci s abstraktními slovními metodami může vytvořit učitel **závěry, pravidla a poučky**. Zjednodušený a zprostředkovaný kontakt s ekonomickým životem prostřednictvím sledování grafů, schémat, tabulek, obrázků, fotografií, diapozitivů, písemností a dokladů, moderními prostředky (včetně počítačů).

Metody používané v předmětu ekonomika

4. Metody praktických činností žáků

- **výpočty ruční i pomocí různé techniky** (*výpočet odpisů dlouhodobého majetku, mzdové výpočty, ukazatelé hodnotící efektivnost podniku...*)
- **práce s písemnostmi, s formuláři** (*skladní kartu, pracovní smlouvu, daňové doklady, daňová přiznání...*)

Metody používané v předmětu ekonomika

5. Metody samostatné práce žáků

- s učebnicí, s odbornou literaturou
(příprava referátu na téma nejúspěšnější české podniky,
- s kancelářskou a výpočetní technikou
(pomocí Exelu, provedou žáci výpočet a zápis úroků)

6. Metody cvičení (výpočet lineárního a zrychlené odepisování dlouhodobého hmotného majetku podniku)

Metody v předmětu ekonomika

B. Metody vyučování podle koncepcí

Koncepcí v ekonomickém vzdělávání se rozumí přístup k cílům, obsahu, metodám a organizaci vyučování prostřednictvím ekonomických předmětů

- Tradiční koncepce vyučování
(verbálně reprodukční)
- Koncepce problémového vyučování

Využívané metody v ekonomice z koncepce problémového vyučování

- **Problémové otázky**
- **Problémový výklad**
- **Problémový rozhovor**
- **Aktivizující metody**
 - Diskusní metody
 - Brainstorming
 - Případové studie, situační metody
 - Metody inscenační
 - Ekonomické hry
 - Práce na projektech

C. Metody podle fází vyučovacího procesu

- při výkladu učiva
- při procvičování učiva
- při prověřování učiva

C1) Výklad a procvičení učiva v ekonomice

- Výklad – využití spíše metod tradičních
- Procvičení – využití spíše metod problémového vyučování

C2) Procvičování a prověřování učiva v ekonomice

Prověřujeme znalosti:

- ☐ z každé vyučovací hodiny,
- ☐ z dílčího tématu,
- ☐ z několika témat,
- ☐ z celého roku,
- ☐ z více ročníků.

Forma:

- ☐ Ústní
- ☐ Písemná
- ☐ Formou her
- ☐ Kombinovaná (kdokoliv při zkoušení může být vyvolán)

Prověřování učiva ústní formou

- ☐ Zkoušíme jednotlivce či více žáků formou otázek a odpovědí
- (výhody a nevýhody)
- ☐ Prezентují zpracované domácí úkoly
- ☐ Prezентují referáty či seminární práce, popř. výsledky projektu

Prověřování učiva písemnou formou

- ☐ Dílčí či shrnující písemky
- ☐ Forma – testy
 - otázek (dopisují odpovědi)
 - doplňují rozepsanou odpověď
 - vypočítávají příklady
 - vypracovávají doklady

2) Didaktické prostředky v předmětu ekonomika

Didaktické pomůcky

- ❖ Knihy, sešit, odborný materiál, dokumenty
- ❖ Fólie
- ❖ Videokazety
- ❖ Prezентace na PC

Práce s pomůckami

- ☐ Práce s knihou a pracovním sešitem
- ☐ Práce s odbornou literaturou (zákony)
- ☐ Práce s různými doklady či písemnostmi

Práce s pomůckami

Kniha – práce s textem (čtení vybraných pasáží)

- všímání si tučných či podtržených pojmů
- práce s tabulkami
- práce s obrázky, grafy
- s různými příklady

Pracovní sešit –

spíše pro procvičení učiva,
různé typy příkladů

Didaktické prostředky v předmětu ekonomika

Didaktická technika

- ❖ Tabule (různé druhy)
- ❖ Zpětný projektor
- ❖ Video
- ❖ Dataprojektor
- ❖ Vizualizér
- ❖ Počítač
- ❖ Kalkulačka

Práce s prostředky DT při výkladu a procvičování učiva

Tabule – zapisujeme poznámky (*stručné, výstižné, logické, přehledné, čitelné*), schémata či výkladové příklady.

Zpětný projektor, počítač – připravujeme prezentace či fólie

- připravujeme práci pro žáky na PC (škola, doma)

Práce s počítačem v ekonomice

- ☐ A) při přípravě výuky –
- ☐ B) při samotné výuce
- ☐ C) při hodnocení výuky

Práce s počítačem

- ☐ **Základní ovládání operačního systému** a práce se soubory,
- ☐ **práce s kancelářským balíkem** (textový procesor, tabulkový procesor, prezentační software),
- ☐ **práce s internetem** (postupy pro efektivní vyhledávání a práci s informacemi)

□ V 1. ročníku lze začít např. jen s využitím Internetu coby zdrojem informací (např. vyhledávání zdrojů k platným zněním zákonů, stažení a vyplnění formulářů,

□ **zapisování výsledků pomocí textového procesoru**, na základě předchozí činnosti studenti zpracovávají referáty či seminární práce

□ **provádění jednoduchých výpočtů na základě použití tabulkového procesoru**, studenti se seznamují s některými základními a finančními funkcemi, které tabulkový procesor nabízí

□ vytváření jednoduchých formulářů, vyplňování některých formulářů připravené státními orgány a institucemi (např. daňová přiznání, účetní a statistické výkazy...). Vyzkoušení práce s připravenými kalkulačkami na internetu (výpočet úroků) nebo tvorba a úprava grafů (např. výpočet a grafické znázornění bodu zvratu)

□ **využití prezentačního softwaru** (vhodný pro všechna témata v ekonomice, je možné zařadit až při získání určité vědomostní a dovedností úrovně žáků týkající se tvorby prezentací).

□ **kombinace výše uvedených možností** znamená využití několika aplikací při dosažení určité vědomostní a dovedností úrovně žáků týkající se práce s počítači a informačními technologiemi.

3) Organizační formy vyučování

- ☐ Frontální
- ☐ Skupinové
- ☐ Individualizované (ve škole, domácí příprava)
- ☐ Exkurze
